

Mikroekonomická analýza

1. **Pojmový aparát mikroeconomickej teórie:** Firma, spotrebiteľ, štát, ekonomika. Ambície spotrebiteľa a ambície firmy pri ich realizácii na trhu. Racionálne rozhodovanie spotrebiteľa. Racionálne rozhodovanie firmy. Trhová rovnováha, ponuka a dopyt na trhu výrobkov a služieb. Komparatívna statika a dynamika. Stav ekonomiky. Nadbytok a strata účastníkov trhových procesov.
2. **Štát ako faktor trhovej rovnováhy:** Trhová rovnováha v podmienkach otvorenej ekonomiky. Export a import, svetová cena, dovozná prirážka a jej účinky. Efekty medzinárodného obchodu.
3. **Základy teórie spotrebiteľa:** Množina prípustných spotrebných stratégií, rozpočtové ohraničenie. Substitúcia tovarov pri nezmenenej výške výdavkov. Zmena dôchodku a zmena ceny, modifikácia rozpočtového ohraničenia. Preferencie spotrebiteľa, teória užitočnosti. Úplnosť, reflexívnosť a tranzitívnosť stratégií. Ordinalná a kardinálna koncepcia užitočnosti. Hraničná užitočnosť. Indiferenčná krivka a indiferenčná mapa. Konvexné, nekonvexné a rýdzokonvexné preferencie. Hraničná miera spotrebiteľskej substitúcie. Neutrálny tovar, nasýtené preferencie.
4. **Podmienky rovnováhy spotrebiteľa:** Optimálna spotrebná stratégia. Dopytová funkcia. Monotónna transformácia funkcie užitočnosti. Cobbova - Douglasova funkcia užitočnosti. Vplyv zmien cien tovarov na výšku dopytu. Hraničný dopyt vlastnej ceny. Cenovo-spotrebná krivka. Štandardné a Giffenove tovary. Vlastná a krížová cenová elasticita dopytu. Elastický a neelastický dopyt. Relácia Amoroso-Robinsonova. Komplementárne a substitučné tovary. Vplyv zmien dôchodku na výšku dopytu. Dôchodkovo-spotrebná krivka, normálne a podradné tovary. Dôchodková elasticita dopytu. Zberateľské, luxusné a základné tovary
5. **Zovšeobecnenie funkcie užitočnosti:** Lokálne neuspokojenie spotrebiteľa. Funkcia nepriamej užitočnosti, funkcia výdavkov spotrebiteľa. Marshallova a Hicksova dopytová funkcia. Royova identita. Vplyv štátnych zásahov na rozhodovanie spotrebiteľa. Vplyv štátu na trhové ceny, vplyv štátu na výšku dôchodku. Priama a nepriama daň. Príjmové a substitučné efekty v rozhodovaní spotrebiteľa. Slutského koncepcia príjmového a substitučného efektu. Hicksova koncepcia príjmového a substitučného efektu. Liberalizácia cien a rozhodovanie spotrebiteľa.
6. **Produkčná analýza:** Technológie, vstupy a výstupy. Fixné a variabilné výrobné faktory. Technologicky efektívna transformácia výrobných faktorov. Množina výrobných možností, množina krátkodobých výrobných možností firmy. Množina požiadaviek na vstupy. Produkčné funkcie a ich vlastnosti. Izokvanty. Výroba pri konštantných proporciách spotreby výrobných faktorov. Výroba pri dokonalej substitúcii výrobných faktorov. Krátkodobé a dlhodobé rozhodovanie firmy. Jeden fixný a jeden variabilný vstup. Celkový priemerný a marginálny produkt. Zákon klesajúcich hraničných výnosov Elasticita výstupu. Tri štádiá produkcie, sektor efektívneho rozhodovania firmy. Vzťah medzi elasticitou výstupu, priemerným a marginálnym produktom variabilného vstupu.
7. **Produkčná funkcia pre viac variabilných vstupov:** Hraničná miera technickej substitúcie. Hraničná miera technickej substitúcie variabilných vstupov a hraničné produkty variabilných vstupov. Dlhodobé výnosy firmy. Rastúca, klesajúca a konštantná miera výnosov
8. **Nákladová analýza:** Minimalizácia nákladov. Izonákladová priamka. Minimalizácia nákladov na vstup, optimálna substitúcia vstupov. Nákladové funkcie a ich vlastnosti. Krátkodobé náklady. Priemerné a marginálne náklady. Vzťah medzi marginálnymi a priemernými nákladmi (celkovými a variabilnými). Dlhodobé náklady. Krivka dlhodobých nákladov. Úspory z rozsahu výroby. Strata z rozsahu výroby. Konštantné výnosy z rozsahu výroby. Ekonomické a účtovné náklady, náklady stratených príležitostí. Nákladová funkcia n - premenných. Viacvýrobová nákladová funkcia. Náklady komplementarity a úspory zo sortimentu.
9. **Podmienky rovnováhy firmy v podmienkach dokonalej konkurencie:** Všeobecná charakteristika zisku firmy. Izopriamka zisku. Krátkodobá maximalizácia zisku. Dlhodobá maximalizácia zisku a analýza nákladov. Maximalizácia výroby pri fixovanej úrovni nákladov. Minimalizácia nákladov pri fixovanej úrovni produkcie. Rovnováha firmy v podmienkach dokonalej konkurencie. Funkcia ponuky konkurenčnej firmy. Zisk, akceptovateľná strata a neakceptovateľná strata firmy. Ponuka odvetvia.
10. **Podmienky rovnováhy firmy v prostredí nedokonalkej konkurencie:** Charakteristika monopolistickej trhovej štruktúry. Optimálna cena a optimálna ponuka monopolu. Optimalizácia výrobnej stratégie monopolu. Zisk a strata monopolu. Cournotov bod rovnováhy monopolu. Nadbytok monopolu. Cenová diskriminácia monopolu. Cenová diskriminácia prvého stupňa. Cenová diskriminácia druhého stupňa. Cenová diskriminácia tretieho stupňa. Zdaňovanie monopolu. Daň z množstva produkcie, daň z obratu monopolu, daň zo zisku monopolu. Efekty systémov zdaňovania monopolu.
11. **Oligopolistické trhové štruktúry:** Optimalizácia výrobnej stratégie oligopolu. Duopol. Simultánne stanovenie optimálnej ponuky duopolu. Cournotov model rovnováhy duopolu. Funkcia reakcie firmy v duopole. Ponuka v podmienkach množstvového vodcovstva. Stackelbergov model rovnováhy duopolu. Model kooperatívneho správania subjektov duopolu.
12. **Analýza koncentrácie v odvetví:** Princípy hospodárskej súťaže. Metódy pre meranie stupňa koncentrácie v odvetví, metódy pre meranie stupňa ekonomickej sily individuálneho výrobcu. Indikátory pre meranie absolútnej koncentrácie (miera koncentrácie, Herfindahlov index). Indikátory pre meranie relatívnej koncentrácie (miera disperzie, variačný koeficient). Spoločenská efektívnosť koncentrácie.